

Ομιλία Γιώργου Περιστέρη, Προέδρου ΕΣΗΑΠΕ στο συνέδριο του energypress
Renewable & Storage Forum, με θέμα «Επενδυτικές ανάγκες και προοπτικές στην
εποχή της ενεργειακής μετάβασης – Η πρόκληση της καθαρής ενέργειας»

24 Οκτωβρίου 2019

Κύριε Υπουργέ, κύριε Πρόεδρε,
κύριε καθηγητά,
κυρίες και κύριοι καλημέρα σας,

Το σημερινό συνέδριο αποτελεί μία ακόμα σημαντική προσπάθεια που κάνει η ομάδα του energypress να υπάρξει ένας δημόσιος διάλογος γύρω από τα θέματα της ενέργειας κι ειδικότερα των ΑΠΕ και της αποθήκευσης και για αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω τους ανθρώπους του energypress και προσωπικά τον κ. Παναγούλη για την πρόσκληση και να τους συγχαρώ για την γενικότερη προσπάθεια που καταβάλλουν στο πεδίο της ενημέρωσης στον χώρο της ενέργειας.

Θα ήθελα, βέβαια, να επισημάνω ότι για να φτάσουμε σήμερα να οργανώνεται ειδικό συνέδριο για τις Ανανεώσιμες Πηγές και την Αποθήκευση Ενέργειας χρειάστηκε κάποιοι γραφικοί τύποι σαν κι εμένα να περάσουν τα τελευταία 25 χρόνια της ζωής τους μιλώντας καθημερινά για την ανάγκη μαζικής διείσδυσης των ΑΠΕ, επαναλαμβάνοντας διαρκώς – ακόμα και με κάποια αγανάκτηση τολμώ να πω – την απορία μας για τη στάση της Πολιτείας να αφήνει ανεκμετάλλευτες τις ευκαιρίες που ανοίγουν για τη χώρα οι ώριμες και δοκιμασμένες τεχνολογίες αποθήκευσης ενέργειας και τονίζοντας σε κάθε ευκαιρία ότι μόνη βιώσιμη λύση για τη χώρα είναι το τρίπτυχο **«ΑΠΕ – Αποθήκευση – Διασυνδέσεις»**.

Κι όλα αυτά τα κάναμε όταν κανείς ή ελάχιστοι μιλούσαν για καθαρή ενέργεια κι αποθήκευση, ενώ τώρα δεν υπάρχει άνθρωπος που να μην μιλάει για αυτά. Επιτρέψτε μου να επισημάνω ότι αυτό αποτελεί μια προσωπική δικαίωση και μια μεγάλη ικανοποίηση για τους λίγους φίλους και συνεργάτες που χρόνια τώρα παλεύουμε από κοινού για την προώθηση της **μοναδικής πραγματικά καθαρής ενέργειας, που είναι οι ΑΠΕ**.

Θα ήθελα, επίσης, να τονίσω και κάτι ακόμα: Είμαστε πολύ χαρούμενοι που η νέα κυβέρνηση έχει θέσει πολύ φιλόδοξους στόχους για τις ΑΠΕ κι είμαστε εδώ να στηρίξουμε στην πράξη τις προσπάθειες της Πολιτείας. Ιδιαίτερως χαρούμενοι είμαστε και για το γεγονός ότι καταγράφεται πλέον ένα αξιοσημείωτο επενδυτικό ενδιαφέρον για τις ΑΠΕ. Το λέω αυτό γιατί στη διάρκεια της κρίσης, η αλήθεια είναι ότι οι περισσότεροι επενδυτές κι ειδικά οι ξένοι είχαν αποχωρήσει από την αγορά κι είχαμε μείνει ελάχιστοι που συνεχίζαμε να επενδύουμε. Πάντως, το επενδυτικό ενδιαφέρον υπάρχει.

Θα επαναλάβω, όμως, και το εξής: Οι φιλόδοξοι στόχοι που έχουν τεθεί δεν θα επιτευχθούν αν δεν υπάρξει μαζική συστράτευση της Πολιτείας, όλων των αρμόδιων φορέων, των επενδυτών και της κοινωνίας των πολιτών στο τρίπτυχο «ΑΠΕ – Αποθήκευση – Διασυνδέσεις».

Ας δούμε αυτό το τρίπτυχο επιγραμματικά:

Η άποψή μας εδώ και πολλά χρόνια είναι ότι για λόγους εθνικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς θα πρέπει να αξιοποιηθούν με τον βέλτιστο τρόπο οι εγχώριες ενεργειακές πηγές. Ποια είναι τα εγχώρια «καύσιμα» μας; Τι διαθέτει η χώρα; Διαθέτει άνεμο κι ήλιο, δηλαδή Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, νερά και λιγνίτη. Πρέπει να τονίσουμε ότι ο λιγνίτης έπαιξε για δεκαετίες καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη της Ελλάδας, στην επίτευξη του επιπέδου ευημερίας που απολαμβάνουμε σήμερα, προσέφερε γενικά στην οικονομία, στην βιομηχανία, στην απασχόληση. Με δεδομένο ότι οδεύουμε σε μια εποχή σταδιακής απόσυρσης του λιγνίτη, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη να στραφούμε μαζικά στις άλλες εγχώριες ενεργειακές πηγές, δηλαδή στις ΑΠΕ. Ας μην γελιόμαστε. Πραγματικά καθαρή ενέργεια είναι μόνο η ενέργεια από ΑΠΕ. Δεν έχει νόημα να καταργήσουμε τον λιγνίτη επειδή όντως ρυπαίνει και να τον αντικαταστήσουμε με εισαγόμενα καύσιμα, απλά επειδή ρυπαίνουν λιγότερο. Πράγματι, ως ορυκτό καύσιμο το φυσικό αέριο ρυπαίνει λιγότερο και είναι χρήσιμο για λόγους ισορροπίας κι ευστάθειας του συστήματος. Η χρήση του, όμως, πρέπει να είναι ορθολογική και στοχευμένη. Πραγματικά καθαρή ενέργεια είναι η ενέργεια που έχει μηδενικούς ρύπους, δηλαδή οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και για αυτό χρειάζεται η δυναμική στήριξή τους και η μαζική στροφή σε αυτές.

Πάμε τώρα στις επενδύσεις που πρέπει να γίνουν στην αποθήκευση ενέργειας. Είναι απορίας άξιο γιατί τόσα χρόνια η χώρα μας δεν έχει αποκτήσει καν το θεσμικό πλαίσιο που θα διέπει αυτές τις επενδύσεις. Η ΔΕΗ έχει έτοιμα έργα αντλησιοταμίευσης που – ας μου επιτραπεί η έκφραση - λιάζονται, πολλοί ιδιώτες επενδυτές είναι έτοιμοι να προχωρήσουν σε μεγάλες και μικρές επενδύσεις κι η Πολιτεία μέχρι σήμερα είχε επιλέξει να θεσμοθετήσει την απαγόρευση της ανάπτυξης όλων των ιδιωτικών επενδυτικών σχεδίων και να επιτρέψει τη λειτουργία μόνο ενός μικρού και ταλαιπωρημένου έργου της κρατικής εταιρείας στην Ικαρία. Αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί. Και δεν μπορεί να μην προχωράμε στις απαραίτητες θεσμικές παρεμβάσεις επειδή δήθεν πρόκειται για μια διαδικασία σε δυναμική εξέλιξη και κάθε φορά πρέπει να κάνουμε μια νέα μελέτη για τα νέα κάθε φορά δεδομένα και τελικά τίποτα να μην κάνουμε. Επιτρέψτε μου να επισημάνω ότι αυτή η συμπεριφορά μου θυμίζει την παροιμία «όποιος δεν θέλει να ζυμώσει, 10 μέρες κοσκινίζει». Τι είναι το ρυθμιστικό πλαίσιο; Μήπως είναι οι Νόμοι του Μωυσή που γράφτηκαν και δεν ξαναγράφονται ούτε μπορούν να αλλάξουν; Ας φτιάξουμε το ρυθμιστικό πλαίσιο επιτέλους κι αν οι εξελίξεις καταστήσουν απαραίτητη μια τροποποίησή του ας το τροποποιήσουμε. Το θέμα είναι επιτέλους να γίνει κάτι.

Ας μην επαναλάβουμε και με την αποθήκευση τα λάθη του παρελθόντος. Γνωρίζαμε π.χ. εδώ και χρόνια το ενεργειακό πρόβλημα που θα αντιμετωπίσει η Κρήτη, δεν κάναμε τίποτα για να το λύσουμε και τώρα τρέχουμε με διαδικασίες κατεπείγοντος και με λύσεις που δεν είναι οι καλύτερες δυνατές. Γνωρίζαμε, επίσης, ότι οφείλουμε εγκαίρως να προετοιμαστούμε για μια εποχή χωρίς λιγνίτη και πάλι καθυστερήσαμε να προγραμματίσουμε έναν ορθολογικό τρόπο μετάβασης στην μεταλιγνιτική εποχή με αποτέλεσμα και πάλι να τρέχουμε με τρόπο που δεν είναι κι ο πλέον ορθολογικός. Ας μην κάνουμε το ίδιο λάθος και με την αποθήκευση. Όλες οι μελέτες που έχουν γίνει και είναι και στην διάθεση των αρμόδιων Αρχών εδώ και χρόνια κάνουν λόγο για ανάγκη έως και 2 GW μεγάλης αποθήκευσης έως το 2025 – 2026. Για να επιτευχθεί αυτό, οι σχετικές επενδύσεις θα έπρεπε ήδη να υλοποιούνται. Ακόμα, όμως, δεν έχει γίνει τίποτα. Πρέπει να υπάρξει άμεσα ένα δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή τους. Σε διαφορετική περίπτωση, σε λίγα χρόνια θα βρεθούμε πάλι σε αδιέξοδο και θα καταφεύγουμε σε αδόκιμες λύσεις υπό την

πίεση του χρόνου, όπως π.χ. οι εισαγόμενες μπαταρίες που τίποτα δεν προσφέρουν στο ΑΕΠ της χώρας μας, καθώς έχουν μικρή εγχώρια προστιθέμενη αξία, ενώ αντιθέτως προσφέρουν πάρα πολλά στα ΑΕΠ των χωρών που τις παράγουν και τις εξάγουν. Οι μπαταρίες είναι απαραίτητες σε συγκεκριμένες χρήσεις, π.χ. στα νησιά και σε άλλες περιπτώσεις μικρής αποθήκευσης.

Ως χώρα οφείλουμε να προχωρήσουμε άμεσα σε επενδύσεις αποθήκευσης που θα διευκολύνουν την μαζική διείσδυση των ΑΠΕ δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στη χρήση ώριμων και δοκιμασμένων εδώ και δεκαετίες τεχνολογιών αυξημένης εγχώριας προστιθέμενης αξίας, όπως η αντλησιοταμίευση. Γιατί αυτές οι επενδύσεις σημαίνουν ταυτόχρονα χιλιάδες θέσεις εργασίας, μεροκάματα για τους εργαζόμενους, έσοδα για τα ασφαλιστικά ταμεία, αύξηση των δημοσίων εσόδων, φόρους, κλπ.

Τέλος, για να επιτευχθούν οι στόχοι οφείλουμε να τρέξουμε τις διασυνδέσεις. Το λέμε εδώ και χρόνια. Τεράστια κεφάλαια δαπανώνται ετησίως από όλους τους Έλληνες εξαιτίας της έλλειψης διασυνδέσεων. Μια πραγματική σπατάλη σε καιρούς χαλεπούς που επιβαρύνει τα νοικοκυριά αδικαιολόγητα. Μέσω των ΥΚΩ όλοι οι Έλληνες καταβάλλουν ένα δυσβάσταχτο κόστος. Χρειάζονται, λοιπόν, άμεσα επενδύσεις σε ολοκληρωμένα συστήματα διασυνδέσεων. Δυστυχώς, έχουμε καθυστερήσει σημαντικά αλλά έστω και τώρα πρέπει να προχωρήσουμε γρήγορα όχι μόνο με την κανονική διασύνδεση της Κρήτης, που είναι η μεγάλη, αλλά και με άλλες σημαντικές διασυνδέσεις, όπως π.χ. με τα μεγάλα νησιά στα Δωδεκάνησα και με άλλες διασυνδέσεις σημαντικών νησιωτικών συμπλεγμάτων.

Μόνο η ταυτόχρονη προώθηση και των τριών αυτών κατηγοριών επενδύσεων, ΑΠΕ – Αποθήκευση – Διασυνδέσεις, θα μας επιτρέψει να πετύχουμε τους εθνικούς στόχους, με τεράστια οφέλη, οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά για όλους τους Έλληνες. Οι τρεις αυτές κατηγορίες αποτελούν ένα ενιαίο και συμπληρωματικό σύνολο, το οποίο αθροιστικά μπορεί να ξεπεράσει τα επόμενα πέντε χρόνια τα 8 δις ευρώ σε επενδύσεις, αθροίζοντας στο ΑΕΠ 1,5% πρόσθετη ανάπτυξη στη διάρκεια της αντίστοιχης περιόδου και δημιουργώντας τις βάσεις για να γίνει η Ελλάδα στη δεκαετία του 2030 για πρώτη φορά στη σύγχρονη ιστορία της καθαρός εξαγωγέας

ενέργειας και «μπαταρία» του ευρωπαϊκού νότου, που είναι στο σύνολό του σχεδόν μεγάλος εισαγωγέας.

Εμείς και θεσμικά ως ΕΣΗΑΠΕ, αλλά και ως Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, θα βοηθήσουμε με όλες μας τις δυνάμεις, όπως κάνουμε χρόνια τώρα. Ενδεικτικά σας αναφέρω ότι προωθούμε νέες επενδύσεις άνω του 1 δισ. ευρώ σε νέα έργα ΑΠΕ και σε δύο μεγάλα έργα αποθήκευσης στην Κρήτη και την Αμφιλοχία, τα οποία εφόσον ξεκινήσουν θα δημιουργήσουν περίπου 2.000 νέες θέσεις εργασίας.

Επαναλαμβάνω, ας μην κάνουμε τα λάθη του παρελθόντος. Ας προχωρήσουμε άμεσα με σωστό και δεσμευτικό προγραμματισμό κι ας αποδείξουμε ότι ως Έλληνες έχουμε την δυνατότητα να είμαστε στην παγκόσμια πρωτοπορία της μετάβασης στην καθαρή ενέργεια. Είμαστε τυχεροί που ζούμε σε αυτή τη χώρα που διαθέτει τεράστιες φυσικές δυνατότητες. Ας δουλέψουμε όλοι μαζί για να τις εκμεταλλευτούμε κι ας παραδώσουμε στις επόμενες γενιές μια ενεργειακά καθαρότερη, ασφαλέστερη και πιο αυτόνομη Ελλάδα, μία καλύτερη Ελλάδα.

Σας ευχαριστώ.